

Опасни Членестоноги

Сколопендрите (*Scolopendra*) са родмноногожки, *Scolopendra cingulata* е представител на стоножките на територията на България. Всяка година в България има инциденти, свързани с ухапване от сколопендра. Най-честите оплаквания са зачервяване, подуване и посиняване около мястото, болка, повишаване на телесната температура. При ухапване е необходимо да се потърси медицинска помощ.

Кърлежите (*Ixodoidea*) са надсемейство малки паякообразни от подклас Акари (Acari). Те са ектопаразити, хранещи се чрез кръвосмучене от бозайници, птици, а в някои случаи и влечуги и земноводни. Те са важен фактор за разпространението на много инфекциозни болести.

Паякът кръстоносец (*Araneus diadematus*) е вид членестоного от семейство Araneidae.

Цветът на паяка кръстоносец варира от светложълт до тъмносив, но на гърба му винаги има пет или повече големи бели точки, наподобяващи кръст. Внимание обаче трябва да се отдели на паяка кръстоносец, който не е кръстен така, защото е участвал в кръстоносните походи. Другото му име е черен отровен паяк и няма никаква милост. Отровата му може да причини ред неразположения.

Стършелите (*Vespa*) са род социални оси от семейство Vespidae. Някои индивиди достигат до 5,5 cm дължина. Различават се от другите видове оси по относително големия си горен край на главата и по закръглената си долна част на стомаха.. Ужилването от стършел е по-болезнено за човека, отколкото обикновено ужилване от оса, защото отровата на стършела съдържа голямо количество (5%) ацетилхолин. Един стършел може да жили многократно.

Карпатският скорпион (*Euscorprius carpathicus*) е вид скорпион от семейство Euscorpriidae. Видът е разпространен в Румъния. Среща се също така масово в България главно в планинските райони на височина до 1850 m. Карпатският скорпион има кафяво тяло и червеникави крака и опашка. На дължина достига до 3 – 4 cm. Женската носи малките на гърба си. Отровата на карпатския скорпион не е опасна за човешкия живот, но при хора с алергия към някоя от нейните съставки, може да настъпи анафилактичен шок.

Италиански скорпион. Те са дребни по размер и на дължина достигат съответно 4 cm и 5,5 cm. Поради малките им размери (съответно и количеството отрова, което могат да отделят, е малко), убождането от тях не е опасно за човека. То има приблизително същите последствия както ужилването от пчела или оса. Те могат да бъдат забелязани най-често под камъни, под кората на дърветата или оградите, в мазета или тавани.

Проучете

- Представете информация за заболявания на човека в резултат на контакти с ектопаразити, като спазвате алгоритъма *заболяване – причинител – признаци – превенция*.
- Класифицирайте членестоногите от снимките в съответния клас.